

Libris .RO

Respect pentru oameni și cărți

JOHN GRISHAM

CAZUL PELICAN

1

Nu părea în stare să provoace un asemenea haos, dar aproape tot ce zărea jos, în stradă, putea fi pus în seama lui. Ceea ce era minunat. Avea nouăzeci și unu de ani, era paralizat, imobilizat într-un fotoliu rulant și alimentat cu oxigen. Al doilea atac, suferit cu şapte ani în urmă, aproape că-l dăduse gata, dar Abraham Rosenberg era încă în viaţă și era cel mai important dintre cei nouă. Era singura legendă vie a Curții și faptul că încă mai respira îi irita pe majoritatea celor din multimea de jos.

Stătea într-un fotoliu mic rulant, într-un birou din clădirea Curții Supreme, atingând cu picioarele marginea ferestrei. Se aplecă înainte, în vreme ce zgomotul creștea. Îi ura pe polițiști, dar, văzându-i aliniați în rânduri strânse, ordonate, se simțea mai bine. Stăteau drepti și țineau piept mulțimii de cel puțin cincizeci de mii de oameni, care cereau sânge.

– Mai mulți ca oricând! zbieră Rosenberg spre fereastră. Era aproape surd. Jason Kline, secretarul lui principal, stătea în spate. Era prima luni din octombrie, ziua deschiderii noii sesiuni judecătoarești, când – în mod tradițional – se sărbătorea Primul Amendament. O sărbătoare splendidă. Rosenberg era emoționat. Pentru el, libertatea cuvântului însemna libertatea de a se răscula.

– Au venit și indienii? întrebă el foarte tare.

Jason Kline se aplecă mai aproape de urechea lui dreaptă.

- Da!
- Pictați de război?
- Da! Au întreg costumul de luptă.
- Dansează?
- Da!

Indieni, negri, albi, mulatri, femei, homosexuali, iubitori ai pădurii, creștini, luptători împotriva avortului, arieni, naziști, atei, vânători, iubitori de animale, rasisti albi, rasisti negri, oameni care protestau împotriva taxelor, muncitori forestieri, fermieri – era o mare uriașă de protest. Iar polițiștii de ordine tineau în mâini bastoanele de cauciuc.

- Indienii ar trebui să mă iubească!
- Sunt sigur că aşa fac. Kline dădu din cap și zâmbi spre omulețul plăpând, care-și încheia pumnii. Ideologia lui era simplă: guvernul mai presus de afaceri, individul mai presus de guvern, mediul mai presus de orice. Iar indienilor să li se dea orice vor.

Interpelările, rugăciunile, cântecele, psalmodierile, strigătele se întețiră, iar polițiștii de ordine strânseră rândurile. Multimea era mai mare și mai zgomotoasă decât în anii trecuți. Atmosfera era mai încordată. Violența devenise ceva obișnuit. Clinicele care făceau avorturi erau aruncate în aer. Doctorii erau atacați și bătuți. În Pensacola, unul dintre ei fusese ucis, legat în poziție fetală și ars cu acid. Săptămânal, aveau loc lupte de stradă. Bisericile și preoții fuseseră ultragiați de militanții homosexuali. Rasisti albi, conduși din umbră de câteva organizații paramilitare cunoscute, deveniseră mai îndrăzneți în atacurile lor asupra negrilor, hispanicilor și asiaticilor. Acum, ura era distrația favorită a Americii.

Iar Curtea era, bineînțeles, o întă ușoară. Din 1990, numărul amenințărilor serioase la adresa judecătorilor crescuse de zece ori. Iar poliția Curții Supreme crescuse de trei ori. Cel puțin doi agenți FBI erau desemnați pe lângă fiecare judecător și alți cincizeci erau ocupați cu investigarea amenințărilor.

- Mă urăsc, nu-i aşa? întrebă el tare, uitându-se pe fereastră.

- Da, unii dintre ei, da, spuse amuzat Kline.

Lui Rosenberg îi plăcea să audă aceasta. Zâmbi și respiră adânc. Optzeci la sută din amenințările cu moartea erau îndrepitate împotriva lui.

- Vezi ce scrie pe pancarte? întrebă el. Era aproape orb.
- Pe câteva.
- Ce zic?
- Ca de obicei. Moarte lui Rosenberg. Pensionarea lui Rosenberg. Tăiați-i oxigenul.
- Agită aceleași pancarte de ani de zile. De ce nu fac altele noi?

Secretarul nu răspunse. Abe ar fi trebuit să se retragă cu mulți ani în urmă, dar într-o zi va fi scos pe targă. Cei trei secerari ai lui făceau majoritatea cercetărilor, dar Rosenberg ținea să-și scrie singur concluziile. Folosea o carioca și-și mărgălea cuvintele pe un bloc de hârtie albă, cu un scris de școlar în clasa întâi. O muncă înceată, dar cui îi păsa de timp când era numit pe viață? Secretarii îi verificau concluziile și rareori găseau greșeli.

Rosenberg râse.

- Ar trebui să-l dăm indienilor pe Runyan.

John Runyan era președintele Curții Supreme, un conservator rigid, numit în funcție de un republican, care îi ura pe indieni și pe majoritatea celorlalte minorități. Șapte din nouă fuseseră numiți de președinți republicani. Timp de cincisprezece ani, Rosenberg așteptase venirea unui democrat la Casa Albă. Voia să plece, avea nevoie să plece de la Curte, dar nu suporta ideea unui individ de dreapta, de teapa lui Runyan, așezat în iubitul lui scaun.

Putea să aștepte. Putea să stea aici, în fotoliul lui rulant, să respire oxigen și să protejeze indienii, negrii, femeile, săracii, handicapății și mediul până la o sută cinci ani. Și nimenei nu putea să facă nimic, doar dacă nu-l omorau. Iar asta nici măcar nu ar fi fost o idee proastă.

Capul marelui bărbat se cătină, apoi căzu într-o parte și rămase așa. Adormise iar. Kline se retrase încet și își relua lucrul

în bibliotecă. Se va întoarce peste o jumătate de oră ca să controleze alimentarea cu oxigen și să-i dea lui Abe pilulele.

Respect pentru oameni și cărți

Biroul președintelui Curții Supreme de la același etaj era mai mare și mai bine mobilat decât celelalte opt. Biroul din față era folosit pentru mici receptii și adunări oficiale, iar în biroul din spate lucra președintele.

Ușa acestuia era închisă și în cameră se aflau președintele, cei trei secretari ai săi, căpitanul poliției Curții Supreme, trei agenți FBI și K.O. Lewis, director adjunct la FBI. Erau cu toții foarte serioși și făceau eforturi să nu bage în seamă zgromotul ce venea de jos, din stradă, ceea ce era greu. Președintele și Lewis comentau ultima serie de amenințări cu moartea și toți ceilalți ascultau. Secretarii luau note.

În ultimele șase zile Biroul înregistrase peste două sute de amenințări, un nou record. Era sortimentul obișnuit de amenințări cu „Bombe la Curte!“, dar unele aduceau precizări – nume, situații și consecințe.

Runyan nu făcea nici un efort să-și ascundă neliniștea. Citi o listă confidențială a FBI cu numele persoanelor și grupărilor suspectate că ar fi trimis amenințări. Klanul, arienii, naziștii, palestinienii, separații negri, combatanții pentru drepturile condamnaților pe viață, indivizii cu homofobie. Chiar și IRA¹. Toată lumea, se părea, în afară de membrii cluburilor Rotary și cercetași. O grupare din Oriental Mijlociu, sprijinită de iraneni, amenința cu vârsarea de sânge pe pământ american drept repre salii pentru moartea a doi slujitori ai justiției din Teheran. Nu exista absolut nici o dovdă că aceste crime ar fi avut vreo legătură cu gruparea teroristă de ultima oră din SUA cunoscută sub numele de Armata Subterană, care omorâse un judecător federal în Texas cu ajutorul unui automobil-capcană. Nu se făcuseră arestări, dar Armata Subterană revendica atentatul. Tot

ea era suspectul numărul unu într-o serie de atențate cu bombe în birourile ACLU¹, dar lucra foarte curat.

– Ce-i cu teroriștii ăștia portoricani? întrebă Runyan fără să ridice ochii.

– Categoria ușoară. Nu ne facem griji, răspunse K.O. Lewis nepăsător. Ne amenință de douăzeci de ani.

– Ei bine, poate că e timpul să facă ceva. Momentul e potrivit, nu credeți?

– Lăsați portoricani, Chief². Lui Runyan îi plăcea să i se spună „Chief“. Nu președinte, nu domnule președinte al Curții Supreme. Numai Chief. Ne amenință numai pentru că amenință și alții.

– Foarte amuzant, spuse Runyan fără să zâmbească. Foarte amuzant. Nu mi-ar plăcea să rămână vreo grupare pe dinasara.

Runyan aruncă lista pe birou și își frecă tâmpilele.

– Să vorbim despre protecția judecătorilor. Închise ochii.

– Directorul crede că ar trebui să numim patru agenți pe lângă fiecare judecător, cel puțin pentru următoarele nouăzeci de zile. Vom folosi limuzine cu escortă, atât la venire, cât și la plecarea de la birou, iar poliția Curții Supreme va acoperi spatele și va asigura protecția clădirii.

– Dar cu deplasările cum rămâne?

– Nu e o idee bună, cel puțin deocamdată. Directorul crede că judecătorii ar trebui să rămână în D.C. până la sfârșitul anului.

– Ești nebun? E nebun? Dacă aş cere confrăților mei să respecte această cerere, ar pleca toți din oraș în noaptea asta și ar călători toată luna viitoare. E absurd.

Runyan se încruntă spre secretarii săi, care-și clătină scârbiți capetele. Era cu adevărat absurd.

Lewis era impasibil. Se aștepta la aşa ceva.

– Cum doriți. Era doar o sugestie.

¹ American Civil Liberties Union (Uniunea Americană pentru Drepturi Civile)

² Chief Justice – președintele Curții Supreme

– O sugestie prostescă.

– Directorul nu se aștepta să cooperați. Ar dori, totuși, să fie înștiințat din timp despre orice planuri de călătorie, pentru a putea organiza protecția.

– Vrei să spui că plănuiai să escortați fiecare judecător, de câte ori părăsește orașul?

– Da, Chief. Așa ne-am gândit.

– Nu va merge. Acești oameni nu sunt obișnuiți să fie dădăciți.

– Da, domnule. Și nu sunt obișnuiți nici să fie urmăriți. Încercăm doar să vă protejăm pe dumneavoastră și pe onorabilii dumneavoastră confrăți. Desigur, nimeni nu spune că trebuie să facem ceva. Cred, domnule, că dumneavoastră ne-ați chemat. Dar putem pleca dacă așa dorîți.

Runyan se lăsă pe spate în scaun și luă o agrafă de birou, desfăcând-o și încercând să o îndrepte.

– Dar aici?

Lewis susține și aproape că zâmbi.

– Nu ne facem griji în privința clădirii. E un loc ușor de proiectat. Aici nu ne așteptăm să avem neplăceri.

– Atunci unde?

Lewis arăta spre fereastra cu capul. Zgomotul se întărise.

– Undeva acolo, afară. Străzile sunt pline de idioți, maniaci și fanatici.

– Să toți ne urăsc.

– Evident. Chief, suntem foarte îngrijorați în privința judecătorului Rosenberg. Refuză în continuare să lase oamenii noștri să intre în casă și ei stau pe stradă, în mașină, toată noaptea. Îi va permite ofițerului lui favorit de la Curtea Supremă – cum îl cheamă? Ferguson – să stea la ușa din spate, afară, numai de la zece seara până la șase dimineață. Nimeni nu intră în casă, cu excepția judecătorului Rosenberg și a infirmierului. Locul nu e sigur.

Runyan își curăță unghiile cu agrafa și zâmbea ușor. Moartea lui Rosenberg – prin orice mijloace sau metode – ar fi o ușurare. Nu, ar fi o ocenzie minunată. Președintele ar trebui să se îmbrace

în negru și să-i aducă elogii, dar în spatele ușilor închise ar râde satisfăcut cu secretarii săi. Lui Runyan îi plăcea acest gând.

– Ce sugerezi? întrebă el.

– Puteți să vorbiți cu el?

– Am încercat. I-am explicitat că e – probabil – omul cel mai detestat din America, că milioane de indivizi îl blesteamă în fiecare zi, că majoritatea ar vrea să-l vadă mort, că el primește de patru ori mai multe amenințări decât noi toți la un loc și că ar fi o pradă perfectă și usoară pentru un asasin.

Lewis așteptă.

– Și?

– Mi-a spus să-l pup în fund și a adormit.

Secretarii râseră nestăpânit, apoi agenții FBI își dădură și ei seamă că umorul nu era interzis și li se alătura că un râs nervos.

– Atunci ce facem? întrebă Lewis plăcuit.

– Protejați-l cât puteți de bine, consemnați totul și nu vă faceți griji. El nu se teme de nimic, nici de moarte și, dacă el nu asudă, de ce ați face-o voi?

– Directorul asudă, așa că asud și eu. E foarte simplu. Dacă unul dintre voi pătește ceva, Biroul își pierde reputația.

Președintele se mișcă nervos în scaun. Larma de afară era extenuantă. Întâlnirea se lungise destul.

– Lasă-l pe Rosenberg. Poate o să moară în somn. Mai mult mă îngrijorează Jensen.

– Jensen e o problemă, spuse Lewis bătând ușor în hârtii.

– Știu că e o problemă, spuse rar Runyan. E o pacoste. Acum crede că e liberal. Votează ca Rosenberg un timp. Luna viitoare va fi un rasist alb și va susține segregarea școlilor. Apoi, se va îndrăgosti de indieni și va dori să le dea Montana. E ca și cum ai avea un copil înapoiat.

– Acum e în tratament pentru depresie, știți?

– Știu, știu. Îmi spune tot. Pentru el, simbolizează tatăl. Ce drog ia?

– Prozac.

Președintele se scobea sub unghii.

– Ce e cu înstrucțoarea aceea de gimnastică aerobică pe care o cură? Mai e cu el?

– Nu chiar. Nu cred că se uită la femei.

Lewis era satisfăcut de el. Știa mai mult. Se uită la unul dintre agenții lui și confirmă această mică bârfă picantă.

Runyan nu o știa, nici nu voia să o știe.

– El cooperează?

– Bineînțeles că nu. În multe privințe, e mai rău decât Rosenberg. Ne lasă să-l escortăm până la blocul lui, apoi ne ține toată noaptea în parcare. Locuiește la etajul săptă, vă amintiți? Nu putem să stăm nici în hol. S-ar putea supără vecinii, zice el. Așa că stăm în mașină. Blocul are o mulțime de intrări și e imposibil să-l protejăm. Îl place să se joace de-a v-ații ascunselea cu noi. Mereu se strecoară afară, aşa că nu știm niciodată dacă e în clădire sau nu. Cel puțin, în ceea ce-l privește pe Rosenberg, suntem siguri că e acolo toată noaptea. Cu Jensen e imposibil.

– Minunat. Dacă voi nu puteți să-l urmăriți, cum ar putea să o facă un asasin?

Lewis nu se gândise la aceasta. Îl lipsea umorul.

– Directorul e foarte îngrijorat de siguranța judecătorului Jensen.

– Nu primește multe amenințări.

– E numărul săse pe listă, primește ceva mai puține decât dumneavoastră, excelență.

– Deci eu sunt pe locul cinci.

– Da, imediat după judecătorul Manning. Fiindcă veni vorba, el cooperează. Pe deplin.

– Se teme și de umbra lui, spuse președintele, apoi șovăi. Nu ar fi trebuit să spun asta. Îmi pare rău.

Lewis nu-i dădu atenție.

– De fapt, am cooperat destul de bine cu toți, cu excepția lui Rosenberg și a lui Jensen. Judecătorul Stone se lamentea foarte mult, dar ne asculta.

– Se plânge de toată lumea, aşa încât să nu crezi că are ceva cu tine. Unde crezi că se duce Jensen pe ascuns?

Lewis se uită la unul dintre agenții lui.

– Nu știm.

O mare parte a mulțimii se adună deodată într-un cor nestăpânit, căruia părea să i se alăture toți cei de pe stradă. Președintele nu putea să-l ignore. Ferestrele vibrau. Se ridică în picioare și puse capăt întâlnirii.

Biroul judecătorului Glenn Jensen se afla la etajul doi, departe de stradă și de zgromot. Deși ocupa o cameră spațioasă, era totuși cel mai mic dintre cele nouă birouri. Jensen fiind cel mai Tânăr dintre cei nouă, se putea considera norocos că avea un birou. Fusese numit în urmă cu șase ani, la patruzeci și doi de ani. Pe atunci, se credea că ar fi un interpret rigid al legii, cu puternice convingeri conservatoare, asemenea celui care îl numise. Confirmarea lui de către Senat prilejuise o dispută aprigă. În fața Comisiei pentru Justiție, Jensen făcuse figură jalnică. În problemele delicate fusese șovăitor și primise lovitură din ambele părți. Republicanii erau încurcați. Democrații simțeau miroslul de sânge. Președintele își încrucisaște brațele așteptându-i să înceteze, iar Jensen fusese confirmat cu un vot reținut.

Dar reușise să fie numit pe viață. În acești șase ani nu mulțumise pe nimeni. Adânc rănit de audierea pentru confirmare, jurase să fie îndurător. Această atitudine îi infuriase pe republicanii. Se simțiseră trădați, mai ales atunci când Jensen își descoperise un interes ascuns pentru drepturile criminalilor. Având puțin discernământ ideologic, el părăsi repede dreapta, mutându-se spre centru, apoi la stânga. În timp ce juriștii erudiți își vor scărpina bărbuțele, Jensen se va întoarce repede spre dreapta și i se va alătura judecătorului Sloan într-o din insuportabilele lui pledoarii antifeministe. Jensen nu se omora după femei. Era neutru în privința rugăciunilor, sceptic cu privire la libertatea cuvântului, simpatiza cu cei care protestau contra taxelor, era indiferent față de indieni, se temea de negri, era dur cu pornografia, îngăduitor cu criminalii și destul de consecvent în apărarea mediului. Și, spre mare groază a republicanilor, care

îl confirmaseră cu sacrificii, Jensen dădea doavadă de o simpatie supărătoare față de drepturile homosexualilor.

La cererea lui, îi fusese încredințat neplăcutul caz *Dumond*. Ronald Dumond trăise timp de opt ani cu iubitul lui. Erau un cuplu fericit, foarte devotați unul altuia și mulțumiți să împartă experiențele de viață. Doreau să se căsătorească, dar legile statului Ohio interziceau o astfel de uniune. Apoi, iubitul s-a îmbolnăvit de SIDA și a avut o moarte groaznică. Ronald dorea să-l înmormânteze, dar a intervenit familia iubitului și nu l-a acceptat pe Ronald la funeralii și la înmormântare. Îndurerat, Ronald a dat în judecată familia, pentru daune sentimentale și morale. Cazul rătăcise prin instanțe inferioare timp de șase ani și acum poposise pe biroul lui Jensen.

Intrau în dezbatere drepturile „soților“ homosexualilor. *Dumond* devenise strigătul de luptă al activiștilor homosexuali. Chiar și numai pomenirea numelui lui *Dumond* dezlănțuise lupte de stradă.

Iar Jensen preluase cazul. Ușa spre biroul mai mic era închisă. Jensen și cei trei secretari ai săi stăteau în jurul mesei de conferințe. Cazul *Dumond* le luase două ore și nu ajunseseră la nici un rezultat. Obosiseră de atâtea discuții în contradictoriu. Unul dintre ei, liberal din Cornell, dorea o hotărâre limpede, care să garanteze drepturi depline partenerilor homosexuali. Jensen dorea același lucru, dar nu putea să recunoască deschis. Ceilalți doi secretari erau sceptici. Știau, ca și Jensen, că o majoritate de cinci ar fi imposibilă.

Discuția se îndrepta spre alte probleme.

– Președintele vrea să-ți tragă o săpunelă, Glenn, spuse secretarul din Duke.

Când erau între ei, îi spuneau pe numele mic. „Judecător“ era un titlu cam incomod.

Glenn își frecă ochii.

– Ce mai e nou?

– Unul dintre secretarii lui mi-a spus că președintele și FBI-ul sunt îngrijorați pentru siguranța ta. Zicea că nu cooperez și că Chief e foarte neliniștit. Dorează să-ți transmit asta.

Totul se transmitea prin rețea secretarilor.

– Trebuie să fie îngrijorat. Asta e slujba lui.

– Dorește să desemneze încă doi agenți ca gardă de corp, cărora să le dai acces în apartamentul tău. FBI-ul vrea să te duca și să te aducă de la Curte. Si vor să-ți limiteze călătoriile.

– Am mai auzit asta.

– Da, știu. Dar secretarul spunea că Chief dorește să te convingem să cooperez cu FBI pentru a te proteja.

– Înțeleg.

– Deci, noi încercăm să te convingem.

– Mulțumesc. Du-te și spune secretarului lui Chief că nu numai că ați încercat să mă convingeți, dar ați făcut și scandal, că eu am apreciat totul, dar că mi-a intrat pe o ureche și mi-a ieșit pe celalătă. Spune-le că Glenn se consideră băiat mare.

– Sigur, Glenn. Nu te temi, nu-i aşa?

– Cătuși de puțin.